

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

22.12.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс. – 2025. – 19 груд. Мінкультури проводить громадське обговорення положень про проведення конкурсів за проєктом «1000 годин контенту». – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 21 груд. Український інститут національної пам'яті відреагував на спробу привласнення творів художника Івана Марчука. – Інф.; Інтерфакс. – 2025. – 21 груд. УІНП висловив підтримку художнику Івану Марчуку: привласнення його творів є посяганням на національну культурну спадщину. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Привласнення творів художника Івана Марчука є посяганням на національну культурну спадщину – УІНП. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 19 груд. На Прикарпатті 2026 оголосили Роком Івана Франка. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Інтерфакс. – 2025. – 19 груд. Мінкультури внесло російського актора Агапова до переліку осіб, що загрожують нацбезпеці. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Вечірній Київ. – 2025. – 19 груд. У Києві приберуть пам'ятник Булгакову і російські топоніми з Житнього ринку: подробиці. – Божок С.; Інтерфакс. – 2025. – 19 груд. В Києві будуть демонтовані пам'ятники Булгакову та Ахматовій – Київрада. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 20 груд. Дерусифікація: пам'ятник Булгакову приберуть з Андріївського узвозу Києва. – Здоровило Т.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 21 груд. На Майдані Незалежності з пам'ятного знака «Нульовий кілометр» \(глобус\) приберуть назви міст росії. – Скотнікова О.](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[Вечірній Київ. – 2025. – 19 груд. «На шапку»: у Києві представили фільм про те, як музикою збирають мільйони для поранених. – Скотнікова О.](#)

Музика

[Інтерфакс. – 2025. – 19 груд. Петиція до Кабміну про присвоєння звання «Народного артиста» посмертно солісту гурту ADAM Клименку набрала 25 тис. голосів. – Інф.](#)

[NV. –2025. – 19 груд. «Погляд з тридцятирічної дистанції». Христина Соловій та Ірина Білик переспівали легендарну пісню «Франсуа». – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Укрінформ. – 2025. – 20 груд. На виставці у Львові представили понад 150 робіт сучасних українських художників. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 19 груд. У центральному будинку художників відкрилася різдвяна виставка. – Інф. Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 21 груд. У Києві в Будинку художника при світлі ліхтариків відкрили велику Різдвяну виставку. – Стадник А.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 21 груд. Сакральні «Образки»: у київському музеї Шевченка відкрили виставку юних послідовників бойчукізму. – Знає І.; Вечірній Київ. – 2025. – 21 груд. «ОБРАЗКИ»: у Національному музеї Тараса Шевченка діє виставка студентів-бойчукістів. – Скотнікова О.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 21 груд. На Центральному вокзалі Києва запрацювала інтерактивна інсталяція «Поділись світлом». – Резніченко В.; Вечірній Київ. – 2025. – 21 груд. Казкове сяйво: як прикрасили до свят фасад Центрального залізничного вокзалу в Києві. – Скотнікова О.](#)

[Віледж Україна. – 2025. – 19 груд. Виставка із картинами про війну в книгарні «Збірка». Їх можна купити, а зібрані кошти підуть на ЗСУ. – Гуржий В.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Віледж Україна. – 2025. – 19 груд. Український фільм 90-х про Чорнобильську катастрофу «Розпад» Михайла Белікова покажуть на Берлінале. – Головань Д.](#)

[NV. –2025. – 19 груд. «Це зіткнення двох світів». «2000 метрів до Андріївки» став другим найкращим фільмом року у Великій Британії за версією «The Guardian». – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 20 груд. «2000 метрів до Андріївки» потрапив до рейтингу найкращих фільмів року за версією «The Guardian». – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 21 груд. «2000 метрів до Андріївки» став другим у рейтингу найкращих фільмів року за версією «The Guardian». – Наріжна В.](#)

[NV. –2025. – 21 груд. Від екшена про роботу ГУР та СБУ до еротичного трилера: 14 українських фільмів, які вийдуть взимку. – Інф.](#)

[Віледж Україна. – 2025. – 19 груд. Кінотеатр «Загреб» у Голосіївському районі не знесуть. На його перетворення виділили кошти. – Головань Д.](#)

Література

[Українська літературна газета. – 2025. – 20 груд. Оголошено довгий список номінантів на здобуття премії Drahomán Prize за 2025 рік. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 21 груд. Премія Drahomán Prize оголосила лонглист номінантів 2025](#)

року. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 20 груд. У Фінляндії, Греції та Польщі з'явилися переклади книг українських письменниць. – Інф.

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 19 груд. У Києві відкрили виставку, присвячену Сержу Лифарю. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Вечірній Київ. – 2025. – 20 груд. Мозаїки, які були в Річковому вокзалі Києва – врятували й відновили. – Скотнікова О.

Релігія

Інтерфакс. – 2025. – 19 груд. Україна не закриє жодну церкву, йдеться про те, щоб УПЦ відмовилася від афілійованості з РФ – Ковальська. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 20 груд. На Закарпатті відбувся Всеукраїнський форум єднання національних спільнот. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 20 груд. В Анкарі презентували книгу про життя та здобутки Мустафи Джемільєва. – Інф.

Загальні питання

Інтерфакс. – 2025. – 19 груд. Мінкультури проводить громадське обговорення положень про проведення конкурсів за проєктом «1000 годин контенту». – Інф.

Міністерство культури проводить громадське обговорення проєкту Постанови Уряду «Деякі питання створення українського контенту» щодо реалізації ініціативи Президента «1000 годин українського контенту». Зокрема, пропонується затвердити Положення про організацію та проведення мистецьких конкурсів, а також Положення про конкурсні комісії з організації та проведення мистецьких конкурсів. Зазначається, що створення та поширення близько 1000 годин контенту (документальні, ігрові, анімаційні фільми, телевізійні шоу, театральні, виставкові, музичні проєкти, дитячий та підлітковий контент, діджитал-формати) на теми української ідентичності, історії, ключових подій російсько-української війни, фольклору та подвигів захисників критично важливе для протидії інформаційній агресії, формування позитивного міжнародного іміджу України та утвердження української національної та громадянської ідентичності. Згідно з проєктом Положення, Конкурсні комісії з організації та проведення мистецьких конкурсів створюються за напрямками: Міністерством культури (з відбору креативних проєктів (шоу, короткі відео, аудіокниги, онлайн ігри)); Державним агентством з питань кіно (з відбору аудіовізуальних проєктів – ігрові фільми, фільми для дитячої аудиторії, фільми художньої та культурної значущості (авторські фільми), фільми-дебюти, неігрові (документальні) фільми, анімаційні фільми, фільми міжнародної копродукції, телевізійні серіали); Державним агентством з питань мистецтв та мистецької освіти (з відбору проєктів у сфері академічного музичного мистецтва, у сфері популярної музики, у сфері перформативного мистецтва, у сфері візуального мистецтва). Основними завданнями конкурсних комісій буде організація та проведення першого, другого та третього етапів мистецьких конкурсів, здійснення експертного оцінювання проєктів, а також формування переліків учасників і переможців. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1130122.html>

NV. –2025. – 21 груд. Український інститут національної пам'яті відреагував на спробу привласнення творів художника Івана Марчука. – Інф.; Інтерфакс. – 2025. – 21 груд. УІНП висловив підтримку художнику Івану Марчуку: привласнення його творів є посяганням на національну культурну спадщину. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Привласнення творів художника Івана Марчука є посяганням на національну культурну спадщину – УІНП. – Інф.

Український інститут національної пам'яті висловив підтримку художнику Івану Марчуку стосовно ситуації щодо привласнення права на використання всіх його творів іншими особами, зокрема права виключної ліцензії. «Зазначена позиція ґрунтується на тому, що ліцензійний договір підписаний, за словами митця, під впливом введення в оману, на невігідних і

непропорційних для автора умовах, що порушують його авторське право. Крім того, роботи Івана Марчука мають загальнонаціональну цінність, оскільки результати його мистецької діяльності становлять невід'ємну частину культурної спадщини України. Привласнення його картин та інших творів є серйозним посяганням на національну культурну спадщину та завдає істотної шкоди авторитету України на державному рівні», – наголосили в УІНП. Також там висловили сподівання, що питання вирішать в межах законодавства. В УІНП зазначили, що Іван Марчук заявив, що був впевнений, що у 2020 році підписує «документ про наміри», і одразу просив визнати його недійсним. Однак за кілька років він дізнався, що інші особи, називаючись власниками прав на його роботи, використовують їх без його згоди. «У липні 2025 року Марчук подав позов до суду з вимогою визнати договір недійсним і повернути авторське право, наголошуючи, що йдеться не лише про його особисті інтереси, а й про захист культурної спадщини України», – сказано також в заяві на підтримку художника. 8 грудня Іван Марчук повідомив, що громадський діяч та політик, народний депутат України VII скликання Михайло Апостол привласнив авторські права на його картини. Художник заявив, що звернувся до суду. За його словами, «шляхом обману із використанням шахрайських прийомів» він ще у 2020 році підписав договір, який не збирався підписувати. Свідком підписання договору він назвав організаторку його виставок та творчих проєктів Тамару Стрипко, яка працювала із ним протягом останніх 20 років. За його словами, вони разом намагалися неопублічно з'ясувати ситуацію, яку він у дописі назвав «як нам здавалося, непорозуміння». У відповідь Михайло Апостол звинуватив у шахрайстві помічницю Івана Марчука Тамару Стрипко. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/ivan-marchuk-oskarzhuye-dogovir-pro-avtorske-pravo-poziciya-uinp-50570218.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1130263.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072123-privlasnenna-tvoriv-hudoznika-ivana-marcuka-e-posagannam-na-nacionalnu-kulturnu-spadsinu-uinp.html>

Укрінформ. – 2025. – 19 груд. На Прикарпатті 2026 оголосили Роком Івана Франка. – Інф.

Івано-Франківська облрада ухвалила оголосити 2026 – Роком Івана Франка. У рішенні зазначається, що це зроблено «з нагоди 170-ліття від дня народження видатного українського поета та прозаїка. План заходів наразі опрацьовують, після цього буде сформовано кошторис. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4071431-na-prikarpatti-2026-ogolosili-rokom-ivana-franka.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Інтерфакс. – 2025. – 19 груд. Мінкультури внесло російського актора Агапова до переліку осіб, що загрожують нацбезпеці. – Інф.

Міністерство культури України внесло російського актора Івана Агапова до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці. Зазначається, що

він брав активну участь у антиукраїнських заходах держави-агресора, спрямованих на виправдання та легітимізацію агресії і окупації українських територій, героїзацію російських військових формувань, популяризацію вищого керівництва та органів держави-агресора. Наразі у Переліку – 250 осіб. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1129884.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Вечірній Київ. – 2025. – 19 груд. У Києві приберуть пам'ятник Булгакову і російські топоніми з Житнього ринку: подробиці. – Божок С.; Интерфакс. – 2025. – 19 груд. В Києві будуть демонтовані пам'ятники Булгакову та Ахматовій – Київрада. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 20 груд. Дерусифікація: пам'ятник Булгакову приберуть з Андріївського узвозу Києва. – Здоровило Т.

Київська міська рада на засіданні 18 грудня підтримала рішення про усунення з публічного простору столиці ще 15 об'єктів та окремих елементів, пов'язаних із Російською імперією та Радянським Союзом. Йдеться про пам'ятники й меморіальні дошки, написи та символіку на будівлях і громадських об'єктах. Зокрема, з Житнього ринку на Подолі приберуть написи «Балтийское море», «Ленинград», «Нева» та цитату російською мовою. Також буде демонтовано пам'ятники Михайлу Глінці, Анні Ахматовій і Михайлу Булгакову. Рішення ухвалювали з урахуванням експертних висновків. Як розповіла заступниця голови КМДА Ганна Старостенко, цього дня Київрада доповнила перелік об'єктів, що підлягають усуненню з публічного простору. За її словами, місто вже понад десять років послідовно працює над очищенням столичного простору від радянських, російських та імперських маркерів. Новий перелік із 15 об'єктів був попередньо опрацьований міжвідомчою робочою групою, до складу якої входять експерти та представники громадськості, аби рішення сесійної зали було виваженим і обґрунтованим. Окремо Ганна Старостенко зупинилася на ситуації з пам'ятником Михайлу Булгакову на Андріївському узвозі. Вона пояснила, що до міста звернулася спадкоємиця архітектора-скульптора, який створив цей пам'ятник, із проханням забрати його з публічного простору. Причиною стали ризики можливих актів вандалізму. Крім того, за словами депутатки, є рішення УІНП, згідно з яким постать Михайла Булгакова внесено до переліку осіб, що використовуються російською пропагандою для глорифікації Російської імперії. У зв'язку з цим Київрада ухвалила рішення демонтувати пам'ятник і передати його спадкоємиці скульптора. За словами депутатки, загальний перелік об'єктів, ухвалений Київрадою у 2022 році на початку повномасштабного вторгнення, налічував трохи більше 250 позицій. Станом на сьогодні: понад 170 об'єктів уже усунено з публічного простору; 38 об'єктів перебувають у процесі демонтажу – повного або часткового; 37 об'єктів мають статус пам'яток і внесені до відповідного реєстру. Наразі місто співпрацює з Міністерством культури для зняття охоронного статусу з таких об'єктів або погодження документації на їх демонтаж із збереженням статусу пам'ятки. Ганна Старостенко уточнила, що

рішення не стосується всього Житнього ринку як об'єкта. Йдеться лише про панно з російськими назвами міст та написами російською мовою. Київрада рекомендувала балансоутримувачу усунути ці елементи з публічного простору. Оскільки панно нещодавно отримало статус щойно виявленого об'єкта культурної спадщини, всі роботи мають здійснюватися відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/121157/>

<https://interfax.com.ua/news/general/1129894.html>

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/192763/>

Вечірній Київ. – 2025. – 21 груд. На Майдані Незалежності з пам'ятного знака «Нульовий кілометр» (глобус) приберуть назви міст росії. – Скотнікова О.

На Майдані Незалежності готуються до капітального ремонту пам'ятного знака «Нульовий кілометр», рішення ухвалила Київрада в межах чергового деколонізаційного пакета. Роботи передбачають одразу кілька кроків: демонтаж назв російських міст, оновлення інформації про міста України відповідно до сучасного адміністративного устрою. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/121231/>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

Вечірній Київ. – 2025. – 19 груд. «На шапку»: у Києві представили фільм про те, як музикою збирають мільйони для поранених. – Скотнікова О.

У матеріалі – про стрічку «На шапку» телеканалу «Київ 24», яку презентували в кінотеатрі «Жовтень». У стрічці – розповідь про столичну ініціативу «На шапку», яка дала змогу зібрати понад 13 млн грн для відновлення кінцівок військовим. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/121098/>

Музика

Інтерфакс. – 2025. – 19 груд. Петиція до Кабміну про присвоєння звання «Народного артиста» посмертно солісту гурту ADAM Клименку набрала 25 тис. голосів. – Інф.

Петиція на сайті Кабінету Міністрів України із закликом присвоїти звання «Народного артиста України» посмертно солісту гурту ADAM Михайлу Клименку набрала необхідну для розгляду кількість голосів. Петицію було подано 12 грудня. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1130190.html>

NV. – 2025. – 19 груд. «Погляд з тридцятирічної дистанції». Христина Соловій та Ірина Білик переспівали легендарну пісню «Франсуа». – Інф.

Співачки Христина Соловій та Ірина Білик випустили кавер на пісню «Франсуа», яка входить до альбому «Так просто» 1996 року. Кавер на «Франсуа» – це перший сингл з анонсованого Христиною Соловій альбому,

натхненого естетикою української музики 90-х. Окрім Ірини Білик, заплановано співпрацю з El Кравчуком та гуртом «Мертвий Півень». Докладно: <https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/kaver-na-fransua-hristina-soloviy-i-irina-bilik-perespivali-legendarnu-pisnyu-90-h-50569901.html>

Візуальні мистецтва

Укрінформ. – 2025. – 20 груд. На виставці у Львові представили понад 150 робіт сучасних українських художників. – Інф.

У Львівському палаці мистецтв у межах всеукраїнського проєкту «АРТ: Реконструкція – 2025» / «ART: Reconstruction – 2025» 19 грудня відкрилася виставка, на якій представлено понад 150 робіт митців з усієї країни. За словами начальника Львівської ОВА Максима Козицького, на виставці – роботи 60-ти митців, яких обрали з 336-ти претендентів. В одному залі експозиції зібрано знакові твори, створені ще до повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Інша частина виставки присвячена мистецьким рефлексіям на війну, про емоційну напругу та внутрішні переживання художників у часі воєнних подій. Виставка триватиме до 15 січня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4071772-na-vistavci-u-lvovi-predstavili-ponad-150-robit-sucasnih-ukrainskih-hudoznikiv.html>

Укрінформ. – 2025. – 19 груд. У центральному будинку художників відкрилася різдвяна виставка. – Інф. Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 21 груд. У Києві в Будинку художника при світлі ліхтариків відкрили велику Різдвяну виставку. – Стадник А.

У Центральному будинку художників у Києві відкрилася різдвяна виставка 200 митців з усіх регіонів України. За словами заступниці голови Національної спілки художників України Ганни Ярової, концепція виставки охоплює усі жанри і напрями мистецтва. Виставка відкрита для відвідувачів до 11 січня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4071528-u-centralnomu-budinku-hudoznikiv-vidkrilasa-rizdvana-vistavka.html>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-kijevi-v-budinku-khudozhnika-pri-svitli-likhtarikiv-vidkrili-veliku-rizdvjanu-vistavku.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 21 груд. Сакральні «Образки»: у київському музеї Шевченка відкрили виставку юних послідовників бойчукізму. – Знає І.; Вечірній Київ. – 2025. – 21 груд. «ОБРАЗКИ»: у Національному музеї Тараса Шевченка діє виставка студентів-бойчукістів. – Скотнікова О.

З 19 грудня у Національному музеї Тараса Шевченка розпочав роботу виставковий проєкт «Образки», який триватиме до 1 лютого 2026 року. Твори виконано в різноманітних техніках. На роботах – материнство, сродна праця, добро, дитинність, безпосередність. Робота над цими творами – це продовження ідей, започаткованих школою Михайла Бойчука, художники якої «зрощували Сад добра, закладений в природі кожної людини». Автори проєкту: Олександр Ступак, Анна Шевельова-Ступак, студенти Київської державної

академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. Михайла Бойчука: Роман Жуленко, Олексій Семеринський, Вікторія Бикова, Дарина Здоренко, Володимир Ярошук та учні Київської дитячої художньої школи №5. Докладно: <https://zn.ua/ukr/CULTURE/sakralni-obrazki-u-kijivskomu-muzeji-shevchenka-vidkrili-vistavku-junikh-poslidovnikiv-bojchukizmu.html>
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/121221/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 21 груд. На Центральному вокзалі Києва запрацювала інтерактивна інсталяція «Поділись світлом». – Резніченко В.; Вечірній Київ. – 2025. – 21 груд. Казкове саяво: як прикрасили до свят фасад Центрального залізничного вокзалу в Києві. – Скотнікова О.

На будівлі вокзалу запрацювала світлова інсталяція «Поділись світлом». Кожен може долучитися: достатньо засканувати QR-код біля входу, обрати колір і залишити коротке повідомлення – воно з'явиться просто на фасаді вокзалу як частина спільного світла. Крім того, на фасаді висвічуються слова, які мотивують та підтримують психологічно. Проєкт реалізовано лабораторією сучасного світлового мистецтва @expolight_arts за підтримки Укрзалізниці та втілено митцем і світловим дизайнером Миколою Каблуком. Інсталяція працює з 21 по 26 грудня. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/na-tsentralnomu-vokzali-kijeva-zapratsjuvala-interaktivna-instaljatsija-podilis-svitlom.html>
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/121226/>

Віледж Україна. – 2025. – 19 груд. Виставка із картинами про війну в книгарні «Збірка». Їх можна купити, а зібрані кошти підуть на ЗСУ. – Гуржий В.

Виставку «Межа тривоги» покажуть у галереї «Без назви» у книгарні «Збірка». В її експозиції – картини, на яких через різні художні мови та методи показують досвід проживання війни. На виставці будуть роботи Нікіти Кадана, Михайла Палінчака, Жанни Кадирової та ін. Представлені роботи можна буде придбати, а зібрані кошти підуть на обладнання для бійців окремого загону спеціального призначення «Лазар». Виставку відкриють 25 грудня, триватиме вона, доки не куплять всі картини, але не пізніше ніж до 12 січня 2026 року. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/369581-vistavka-iz-kartinami-pro-viynu-nbsp-u-knigarni-laquo-zbirka-raquo-yih-mozhna-kupiti-a-zibrani-koshti-pidut-na-zsu>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Віледж Україна. – 2025. – 19 груд. Український фільм 90-х про Чорнобильську катастрофу «Розпад» Михайла Белікова покажуть на Берлінале. – Головань Д.

Український фільм радянського періоду про Чорнобильську катастрофу «Розпад» Михайла Белікова покажуть на Берлінале у 2026 році в

ретроспективній секції «Lost in the 90s», присвяченої кіно 1990-х років. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/369577-ukrayinskiy-film-pro-chornobilsku-katastofu-laquo-rozpad-raquo-mihayla-belikova-pokazhut-na-berlinale>

NV. –2025. – 19 груд. «Це зіткнення двох світів». «2000 метрів до Андріївки» став другим найкращим фільмом року у Великій Британії за версією «The Guardian». – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 20 груд. «2000 метрів до Андріївки» потрапив до рейтингу найкращих фільмів року за версією «The Guardian». – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 21 груд. «2000 метрів до Андріївки» став другим у рейтингу найкращих фільмів року за версією «The Guardian». – Наріжна В.

Британське видання «The Guardian» опублікувало перелік найкращих фільмів року, серед яких фільм українського режисера Мстислава Чернова «2000 метрів до Андріївки». Стрічка посіла друге місце у рейтингу 50 найкращих фільмів 2025 року. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/2000-metriv-do-andrijivki-strichka-chernova-stala-drugim-naykrashchim-filmom-roku-u-britani-britaniji-50569856.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4071852-2000-metriv-do-andriivki-potrapiv-do-rejtingu-najkrasih-filmiv-roku-za-versieu-the-guardian.html>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/2000-metriv-do-andrijivki-stav-druhim-u-rejtinhu-najkrashchikh-filmiv-roku-za-versijeju-the-guardian.html>

NV. –2025. – 21 груд. Від екшена про роботу ГУР та СБУ до еротичного трилера: 14 українських фільмів, які вийдуть взимку. – Інф.

Видання розповідає про українські фільми, які вийдуть на великі екрани у грудні 2025 – січні та лютому 2026 року. Цей сезон потішить різноманіттям жанрів. У матеріалі – про комедію «Потяг у Різдво» Валентина Шпакова (прем'єра – 4 грудня); документальний фільм «Люди кольору свободи» Людмили Мельник (11 грудня); мюзикл «Жив пес Сірко» Василя Байдака (24 грудня); комедію «Корпорат» Олександра Корнієнка (1 січня); комедію «Сім бажань» Дмитра Шмурака (8 січня); комедію «Випробувальний термін» Ірини Громозди (15 січня); історичну драму «Вічник» Івана Ніколайчука (22 січня); комедію «Ну мам!» Олега Борщевського (22 січня); бойовик «Кілхаус» Любомира Левицького (29 січня); документальний фільм «Вірський, танець свободи» Ольги Антімоні, Марії Новохацької, Олени Туманської (5 лютого); комедію «Любов, секс і вибори» Антона Скрипця (5 лютого); комедію «Кохай» від студії «Мамахихотала» (12 лютого); еротичний трилер «Всі відтінки спокуси» Ірини Громозди (14 лютого); документальний фільм «Гра на перехоплення» Володимира Мули (19 лютого). Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/killhaus-nu-mam-vsi-vidtinki-spokus-14-zahoplivih-ukrajinskih-filmi-yaki-viydut-vzimku-2026-50570137.html>

Віледж Україна. – 2025. – 19 груд. Кінотеатр «Загреб» у Голосіївському

районі не знесуть. На його перетворення виділили кошти. – Головань Д.

Київрада виділила кошти на проєкт перетворення кінотеатру «Загреб» у Голосіївському районі на культурний центр, повідомила депутатка Київради Олеся Пинзеник. Також підтримали бюджетну пропозицію для цієї трансформації. Новий простір буде доступний для дітей, літніх людей, ветеранів і маломобільних людей, зазначила депутатка. За приклад планують брати перетворення кінотеатру «Краків». Кінотеатр «Загреб» звели в 1989 році. Свою роботу він припинив у середині 1990-х і з того часу приміщення закрите через аварійний стан. Нині «Загреб» перебуває на балансі «Київського культурного кластера» (раніше – «Київкінофільм»). Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/369587-kinoteatr-laq-uo-zagreb-raquo-u-golosiivskomu-rayoni-ne-znesut-tam-stvoryat-kulturniy-tsentr>

Література

Українська літературна газета. – 2025. – 20 груд. Оголошено довгий список номінантів на здобуття премії Drahomán Prize за 2025 рік. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 21 груд. Премія Drahomán Prize оголосила лонгліст номінантів 2025 року. – Інф.

Премія для перекладачів з української мови мовами світу Drahomán Prize оголосила довгий список номінантів 2025 року, повідомив Український ПЕН. До довгого списку премії Drahomán Prize увійшли 31 перекладач і перекладацький тандем. Цього року серед номінантів найбільше перекладачів, які перекладають з української на англійську мову. Також у довгому списку є перекладачі на німецьку, італійську, польську, грузинську, румунську, шведську, французьку, норвезьку, словацьку, бенгальську, сербську, чеську, словенську, іврит, білоруську, литовську, румунську, португальську мови. Заявки на здобуття премії надійшли з 26 країн, зокрема Італії, США, Норвегії, Польщі, Австрії, Словаччини, Іспанії, Індії, Грузії, Швеції, Сербії, Чехії, Німеччини, Словенії, Великої Британії, Канади, Ізраїлю, Фінляндії, Португалії, Литви, Угорщини, Румунії, Бразилії, Греції, Франції та Нідерландів. Короткий список та лауреата премії визначає Капітула, до якої входять дев'ять членів, зокрема письменники, перекладачі, мово- та літературознавці, культурні менеджери. Оскільки через повномасштабну війну Росії проти України змістилися етапи проведення конкурсу і церемонії премії, роботу Капітули було продовжено на один рік. Лауреата премії оголосять під час урочистої церемонії навесні 2026 року. Переможець отримає статуетку, виготовлену художницею Анною Звягінцевою, грошову винагороду й додаткові можливості для роботи та промоції своєї творчості. З довгим списком премії Drahomán Prize за 2025 рік можна ознайомитися тут:

<https://litgazeta.com.ua/news/oholosheno-dovhyj-spysok-nominativ-na-zdobuttia-premii-drahoman-prize-za-2025-rik/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4071964-premia-drahoman-prize-ogolosila-longlist-nominativ-2025-roku.html>

Укрінформ. – 2025. – 20 груд. У Фінляндії, Греції та Польщі з'явилися

переклади книг українських письменниць. – Інф.

Польською мовою роман «За перекопом є земля» Анастасії Левкової вийшов у видавництві KEW – у перекладі видання отримало назву «Імена Криму». Переклала книжку педагогиня, екскурсоводка та популяризаторка української культури та літератури у Польщі Йоанна Маєвська-Грабовська. Обкладинку книжки створив графічний дизайнер та фотограф Якуб Камінський. Роман видали за підтримки Українського інституту книги, Міністерства культури та національної спадщини Польщі, Фонду сприяння розвитку культури та порталу «Нова Східна Європа». Переклади книжок Євгенії Кузнєцової з'явилися у двох країнах – Фінляндії та Греції. Роман «Вівці цілі» вийшов друком у фінському видавництві Aula&Co. З української його переклав переможець премії Drahomán Prize- 2024 Ееро Балк. У перекладі видання отримало назву «Поки є життя». Роман «Спитайте Міечку» з'явився у грецькому видавництві Βακχικόν. Його переклад здійснила Дарія Сидоренко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4071837-u-finlandii-grecii-ta-polsi-zavilis-perekladi-knig-ukrainskih-pismennic.html>

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 19 груд. У Києві відкрили виставку, присвячену Сержу Лифарю. – Інф.

У Музеї історії міста Києва презентували виставку «Серж Лифар. Моя Одіссея із Києва до Києва», повідомляє КМДА. Проєкт присвячено до 120-річчя від дня народження видатного киянина Сергія Михайловича Лифаря (Сержа Лифаря) – легендарного артиста балету, хореографа, педагога, теоретика танцю, колекціонера та літератора. Проєкт підготовлений філією Музею історії міста Києва «Музей Сержа Лифаря». На виставці представлені унікальні матеріали з особистої колекції митця. «Мистецькі твори, документи, книги з колекції легендарного артиста й одного з найвідоміших киян у світі Лифаря – музейні предмети, що зараз зберігаються та досліджуються в Музеї історії міста Києва та Національному музеї історії України. Колись усі ці речі були важливою частиною його яскравого артистичного життя, його повсякдення та творчої біографії. Після його смерті спадкоємниця Ліллан Алефельдт офіційно передала ці артефакти Києву», – зазначила генеральна директорка Музею історії міста Києва Вікторія Муха. Партнерами проєкту є Національний музей історії України, Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря. Експозицію можна переглянути до 18 січня 2026 року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4071498-u-kievi-vidkrili-vistavku-prisvacenu-serzu-lifaru.html>

Охорона культурної спадщини

Вечірній Київ. – 2025. – 20 груд. Мозаїки, які були в Річковому вокзалі Києва – врятували й відновили. – Скотнікова О.

Під час реновації будівлі Київського річкового вокзалу зберегли й відреставрували мозаїчні панно 1960-х років – важливі твори українського монументального мистецтва. Ще кілька років тому вони перебували в занедбаному стані: їх замальовували, пошкоджували, частину фрагментів було втрачено назавжди. Про це написали у ГО «Спадщина». Але сьогодні мозаїки «Дніпро – торговий шлях», «Богдан Хмельницький» та «Жовтень», панно «Україна» і фризіві композиції «Праця» та «Відпочинок», композиції «Чайки над водою» та портик в екстер'єрі річкового вокзалу – різьблений контур інкерманського каменю знову можна побачити вже в оновленому просторі, де працює American University Kyiv. Реставрацією займалися Данило та Антон Гуріни – фахівці, які, зокрема, працювали над мозаїками Центрального автовокзалу. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/121198/>

Релігія

Інтерфакс. – 2025. – 19 груд. Україна не закриє жодну церкву, йдеться про те, щоб УПЦ відмовилася від афілійованості з РФ – Ковальська. – Інф.

Україна не закрила жодну церкву і не має наміру закривати в найближчому майбутньому – мова про те, щоб Українська православна церква (УПЦ) відмовилася від статусу бути афілійованою з країною-агресором, заявила заступник керівника Офісу президента Олена Ковальська. За її словами, тут ставлення таке саме, як і до бізнесу або до кого-небудь – «ти не повинен бути пов'язаний з країною-агресором», у випадку з релігійною структурою це ще більш небезпечно, оскільки є вплив на людей. Олена Ковальська зазначила, що Україна ніколи не забороняла УПЦ в єдності з Московським патріархатом. «В Україні згідно із законом «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій» заборонена діяльність Російської православної церкви як ідеологічного продовження режиму РФ, яка є співучасницею злочинів проти людяності. Що ж стосується УПЦ, то вона повинна вийти зі складу цієї організації (РПЦ), і тоді матиме всі можливості і надалі діяти вільно і без будь-яких перешкод», – наголосила вона. Крім того, Україна не вимагає від УПЦ ні змінити мову богослужіння, ні змінити календар, ні самовільно проголосити автокефалію, ні стати частиною іншої церкви. За словами Олени Ковальської, керівництво УПЦ поки що відмовилося виконувати припис Державної служба з етнополітики та свободи совісті. «Відповідно, Державна служба з етнополітики та свободи совісті, згідно із законом, звернулася з позовом до суду про припинення Київської митрополії – керівного центру УПЦ. По суті справи, УПЦ бореться в суді за право і надалі перебувати в підпорядкуванні Московського патріархату. Але вона і зараз може виконати припис розірвати підпорядкування центру, який прямо оголосив своєю метою знищення України, і вільно діяти в нашій країні», – резюмувала Олена Ковальська. Джерело:

<https://interfax.com.ua/news/general/1129708.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 20 груд. На Закарпатті відбувся Всеукраїнський форум єднання національних спільнот. – Інф.

На Закарпатті Всеукраїнський форум єднання нацспільнот зібрав понад сотню людей для обговорення викликів українських нацменшин. Про це повідомив голова Альянсу національних спільнот «Європейська коаліція» Ролан Цебер. За його слів, форум проводиться вперше та зібрав 130 учасників. Ідея проведення Всеукраїнського форуму єднання національних спільнот виникла як відповідь на реальну суспільну потребу – об'єднати національні спільноти України навколо спільних цінностей у час повномасштабної війни та євроінтеграційного процесу. Зі слів Романа Цебера, на форумі обговорюють захист прав національних спільнот в умовах війни, державну політику у сфері національних меншин, протидію зовнішнім маніпуляціям та використання теми меншин у гібридній війні. А також роль національних спільнот у зміцненні єдності та безпеки України та дотримання європейських стандартів прав людини. Мета форуму – напрацювання спільних підходів, рекомендацій і рішень, які можуть бути використані як органами влади, так і громадянським суспільством. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4071821-na-zakarpatti-vidbuvsavseukrainskij-forum-ednanna-nacionalnih-spilnot.html>

Укрінформ. – 2025. – 20 груд. В Анкарі презентували книгу про життя та здобутки Мустафи Джемілева. – Інф.

В Анкарі відбулася презентація книги про історію національного руху кримських татар, життєвий шлях національного лідера кримськотатарського народу Мустафи Джемілева «Життя, присвячене Батьківщині». Створення та видання книги відбулося за сприяння Президентства у справах закордонних тюрків та пов'язаних із ними громад (ҮТВ), Міністерства культури та туризму Туреччини та Асоціації культури та солідарності кримських татар. Вихід книги було приурочено до 80-ї річниці з дня народження Мустафи Джемілева. Презентацію книги супроводжувала фотовиставка про життя та діяльність лідера кримськотатарського народу. Присутнім було продемонстровано документальну стрічку про Мустафу Джемілева. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4071779-v-ankari-prezentovali-knigu-pro-zitta-ta-zdobutki-mustafi-dzemileva.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm

Рудіч О. А,